

premembli obč. volilnega reda. Dež. predsednik baron Hein povdarja, da se je vlada vedno držala načela, da gre definitivnim učiteljem volilna pravica. Premeniti bi se pa moral tudi volilni red za deželnozborske volitve. To ne zadostuje, da se spremeni samo za občinske volitve. Predlog upravnega odseka se na to sprejme. — Posl. grof Barbo poroča o prošnji občine Raka za podpiranje zgradbe mostu čez Krko pri Merseči vasi in predlaga, naj se prošnja odstopi deželnemu odboru, da stori potrebno preiskavo in poroča o njej v prihodnjem zasedanju. Ko je posl. Pfeifer priporočal prošnjo, sprejel se je predlog upravnega odseka. — Posl. pl. Langer poroča o prošnji posestnikov iz Dedče vasi za podporo za nasipanje ceste od Štamperka do Gomile in predlaga, naj se odstopi dež. odboru, da o nji poroča v prihodnjem zasedanju. — Sprejeto

Prihodnja seja je bila včeraj dne 16. t. m.

— Častnim občanom je občina Erzelj nad Vipavo volila gosp. dež. predsednika barona Heina in okr. glavarja postojinskega vit. Laschana.

— Na celjski slovensko-nemški gimnaziji se je konečno dovolila paralelka za I. razred in se ista tudi že 7. t. m. otvorila

— Srebrni drobiž po 10 in 5 kr. av. veljave ostane vsled ukaza finančnega ministerstva le še do konca letošnjega leta v prometu. S prvim januarjem 1897. se vzame iz prometa. Za plačilo in v zameno se bo pa ta drobiž jemal pri c. kr. blagajnicah in uradih še do konca leta 1898.

— Južna železnica. Kakor poročajo listi je vlada opustila namero, poddržaviti južno železnico.

— Efektno loterijo z 2500 srečkami je dovolilo finančno ministerstvo prirediti prostovoljnemu gasilnemu društvu v Škofji Loki tekom l. 1896.

— Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju prejelo je o božiču razna darila. Iz Laškega trga je poslal g. dr. Jos. Kolšek, odvetnik, 15 gld., katere so darovali gg. Andr. Elsbacher, trgovec, 3 gld.; J. Četina, učitelj, 1 gld.; Rudolf Kuketz, pivovar, 3 gld.; dr. Jos. Kolšek, odvetnik, 2 gld. V Celju pa so darovali gg. Vavken, dr. Kapus, odv. kandidat, A. Kolenc, trgovec, Karl Vanič, trgovec, Ant. Mlinerič, trgovec, P. Kostić (Hrvat) vsak po 1 gld. Iz Postojine je društvu poslal g. Peter Kraigher 39 gld. 50 kr. Darovali so gg. Ant. Dietrich, trgovec, 2 gld., Jan. Vičič, posestnikov sin, 1 gld.; Miroslav Vičič, vel. župan, 1 gld.; Rih. Šeber, tiskar, 1 gld.; Jan. Ružička, vel. zemljemerec, 1 gld.; Ludv. Mahorčič, mali zemljemerec, 1 gld.; Ferdinand Gašper, c. kr. okr. živinozdravnik, 2 gld.; Avg. Petrič, jurist, 1 gld.; dr. Drag. Treo, odvetnik, 5 gld.; Fran Arko, Ljud. Dietrich, Alojzij Burger, posestniki po 1 gld.; J. Dekleva, posestnik 5 gld.; Štefan Primožič, učitelj, J. Kutna, trgovec, Janez Thuma, šolski nadzornik, Ivan Lavrič, c. kr. davčni pristav, po 1 gld.; Makso Šeber, fotograf, 1 K; dr. Ivan Eržen, c. kr. okr. zdravnik, 2 gld.; Anton Vodopivec, c. kr. poštar, 1 gld.; Peter Kraigher, trgovec, 1 gld.; Fr. Jurca, trgovec in posestnik, 3 gld.; Al. Kraigher, trgovec, 1 gld. Dalje so darovali gg. dr. Mat. Hudnik, odvetnik v Ljubljani, 2 gld.; Iv. Korošec, posestnik v Št. Petru, 1 gld.; J. Ullrich, ravnatelj hotela v Trstu, 1 gld. Iz Vrhnike je poslal g. Tone Flis, knjigovodja, 24 gld., katere so darovali gg.: Gabrijel Jelovšek, posestnik, Anton Komotar, c. kr. notar, dr. Janko Marolt, zdravnik, J. Lenarčič, tovarnar in dež. poslanec, gospa Marija Kotnik, veleposestnica na Verdu, po 3 gld.; g. Ant. Flis, knjigovodja na Verdu, 2 gld.; Bogdan Kobal, c. kr. sodnik, J. Požar, c. kr. kancel., dr. A. Rogina, c. kr. sodni pristav, gospa Franč. Korenčan, posest. soproga, Ivan Gruden, c. kr. davkar v pok., M. Brilej, trgovec, vsi na Vrhniki, po 1 gld.; g. Jurij Fajfar, not. kandidat, Jos. Serbič, not. urad-

nik, oba na Vrhniki, po 1 K. Gosp. Ivan Jesenko, c. kr. profesor v Trstu, 5 gld. — Iskrena hvala vsem vrlim darovalcem in darovalkam, osobito gg. nabiralcem. Dalje darove prejema vč. gosp. dr. Fr. Sedej, c. in kr. dvorni kaplan itd. Dunaj, I Augustinerstrasse 7.

— V bolnici usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu se je od 1. jan. do 31. dec. 1895. zdravilo 655 bolnikov. Ozdravelo je od teh 480 oseb, 112 se je zdravje zboljšalo, 9 je bilo neozdravljivih 20 oseb je umrlo. Operacij se je izvršilo 179 od operirancev so umrli samo trije. Vidno je, kako vrlo deluje ta človekoljubni zavod, da bi našel le obilo podpornikov

— V deželni bolnici v Ljubljani je bilo l. 1895. rojenih 154 otrok, umrlo je 400 oseb, in sicer v hiralnici 86, v bolnici pa 314. Od poslednjih jih je umrlo v stari bolnici na Dunajski cesti 231, na infekcijskem oddelku na Poljanah 13, v mestni bolnici za silo za sv. Krištofom 28, v novi bolnici v Vodmatu 52.

— Povišanje oskrbovalnih pristojbin v deželni bolnici ljubljanski v Vodmatu. Deželni odbor kranjski je sporazumno s c. kr. deželno vlado zvišal dnevno oskrbovalno pristojbino z dnem 1. januarja 1896. počenši nastopno: Za I. razred 2 gl. 50 kr. na 3 gl. 50 kr. za II. razred od 1 gl. 60 kr. na 2 gl. za III. razred za kranjske domačine od 70 kr. na 80 kr. za druge od 70 kr. na 90 kr. Na porodniškem oddelku bolničnem so dnevne oskrbovalne pristojbine določene za I. razred na 3 gl. 50 kr., za II. razred na 2 gl. na III. 1 gl.

— Stedryjev morilec. Kakor znano, umoril je dne 5. januarja 1892. zvečer nekdo zavrato trgovskega agenta Vaclava Stedry-ja v njegovi pisarni v Frančiškanskih ulicah v Ljubljani. Umora je bil na sumu njegov pisar Karol Cvajer, katerega je pa porotno sodišče oprostilo. Takrat je priča g. Doberlet st. izpovedal, da je videl nekega neznanega človeka stopiti tisti čas iz veže Stedryjeve pisarne, ko se je umor izvršil. Ta izpoved je največ izrezala Cvajerja. V sosednji hiši služil je hlapec, ki je pa par dni pred umorom Stedryjevem zapustil službo in se je reklo, da je šel v Ameriko. Sedaj je ta hlapec v Celju v preiskovalnem zaporu zaradi roparskih umorov, katere je izvršil znani Perme v Trojanah in na Vranskem. Ta okolnost je dala povod, da so jeli sumiti tistega hlapca umora Stedryjevega. Kakor se je že dognalo, hlapec ni bil v Ameriki. Preiskava bo dognala, če je hlapec morilec.

— Dva vlaka sta trčila dne 10. t. m. na tukajšnjem južnem kolodvoru s tako silo skup, da je šest vagonov močno poškodovanih. Ljudij se noben ni ponesrečil. Nesrečo je zakrivil paznik, ki ni pravilno premenil tiru.

— Zmrznil je žganjar Andrej Selan iz Ljubljane v noči od 7. na 8. t. m. v neki šupi v Mostah pod Ljubljano. V neki žganjarji v Mostah navžil tako žganja, da ni mogel v Ljubljani, temveč je ostal v neki šupi, ker je čez noč zmrznil.

— Otrok je zgorel dne 4. jan. t. l. zvečer v Gradišču pri Vipavi. Marija Vrčen pustila je svojega 5letnega sinkota in 3letno hčerko sama doma. Prišla sta do ognjišča, obleka deklici se je užgala in revica se je tako opekla da je kmalu na to umrla. — Pazite na otroke!

— Volkove so zasledovali že nekaj tednov po gozdovih okrog Pivke na Krasu. Dne 11. t. m. se je posrečilo gozdarju Šetini iz Leskove doline ustreliti očeta te družine, ki je brojila 5 udov.

## Venecuelsko vprašanje.

(Konec.)

Salisbury, angleški ministerski predsednik je odgovoril na Olneyevo pismo dne 26. nov. in se iz-

ključivo bavi z Monroe doktrino, ter pravi, da se Zjed. države pri pogajanju, z drugimi državami niso nikdar upirale na to doktrino. Dalje pojasnuje britansko mnenje o doktrini in zagotavlja, da ni razvidno kako zamore prepir med Venecuelo in Anglijo uplivati na blagostan Zjed. držav. Vsaj tu ni mnenje o kakej naselbini na ameriški zemlji po evropski vladi, pač pa samo o mejnem prepiru. Navaja izjavo Olneya, da pri daljavi 3000 milj je zveza med evropsko vlado in ameriške države nenaravna in zelo malo priporočilna in oporeka tej nemiri. Olney daje Monroe doktrini širši delokrog, katerega predsednik Monroe ni nikdar nameraval.

V drugem listu tudi od 26. nov. določuje Salisbury položaj Anglije v tem prepirnem slučaju; Anglija je pripravljena gotove zahteve vrednostih dežela predložiti mirovnemu sodišču, nikakor pa ne more dopuščati, da bi nje državniki, kateri se že dalj časa razveseljuje urejene angleške naselne uprave, posebno ker je bil mir vedno motljen po revolucijah prouzročenih po sebičnih španskih uradnikih.

Cleveland pravi v svojem poročilu, da lord Salisbury meni, da Monroe doktrina pod današnjimi razmerami ni več rabljiva, ali on se moti v tem tolmačenju. Ta doktrina je podlaga slobodnih naprav Zjed. držav in dokler bodo te ostale se morajo za njih pripoznanje potegovati. Anglija išče razloček med novo zasedano naselbino in razširjanje že obstoječe naselbine. Tudi to ni dopustljivo. Zadeva je popolnoma jednaka, je li pri novejši naselbini že stara ali ne; Monroe doktrina je zoper vsako razširjanje, kakor novo ustanovitev naselbin na ameriški zemlji od evropskih vlad. Ugovarjanje Anglije proti pripoznanju Monroe doktrine po mejnarodnem pravu ni ničevno, ako tudi to pripoznanje ni formalno potrjeno, vendar pristojna vsakej državi pravica, da brani svoje koristi po najboljših močeh. Zjed. države so mnenja, da hoče Anglija v tem slučaju, pod nagibom mejnega prepira, razširiti svojo posest na stroške Venecuele.

Clevelandov predlog: Predlagamo kongresu, da naj dovoli kredit in izvoli komisijo, katera naj zadevo preišče in kolikor mogoče kmalu poroča. Ako se ta predlog sprejme, je po mojem mnenju dolžnost Zjed. držav z vsemi sredstvi sili nasproti stopiti, ker braniti moramo pravico, kateri smo pripoznali Venecueli pod nikakimi pogoji ne smemo trpeti, da si Anglija osvojuje zemljišča, ali zahteva svoje pravice za nje, katere so Zjed. države pripoznale kot lastnina Venecuele. Priporočam to v popolnem samozavestju odgovornosti, katera je pri takem priporočilu v zvezi. Pripoznam kako žalostna je misel, ako bi morala oba velika angleški jezik govoreča naroda meriti svojo moč na drugem polju nego na civilizaciji, največja nesreča, katera zamore kak narod zadeti ni tako huda kakor se ukloniti pred pripoznanim krivico in

zaradi tega zgubi samospoštovanje in narodno čast, brez katere nobeden narod ne more svojo velikost vzdrževati.

V obeh zbornicah kongresa so živahno priznavali poročilu, posebno so se republikanci v senatu odlikovali. Vsi so bili soglasni mnenja, da mora ta domoljubni glas najti odobravanje pri vseh Amerikancih.

— **Srbski kralj Aleksander** sedaj še ne živi tako potratno, kot je oče njegov, vendar pojedine niso redke pri dvoru. Posebno pa rad mladi kralj pleše. Pogostoma se prirejajo pri dvoru plesni venčki, pri katerih kralj pleše z mnogimi damami, in s katero celo večkrat jeden večer. Tudi kraljica Natalija, ki je še vedno jako lepa, kaj rada pleše.

— **Kmetje pa žandarji.** Prebivalci vasi Velika Mlaka, Pleše, Lukove in Kurlovec so pred kakimi petdesetimi leti kupili gozd Gjurin grm, ki meri 80 oral ter ga porabljajo deloma za pašo, deloma za dobivanje drv. Zaradi tega gozda se Kurlovčanje tožijo že 46 let z vasema Gradiče in Petrovina, ki imata v tem gozdu neke pravice. Večkrat so že skušali gozd na kakšen način spraviti pod sekvester. Gradiče in Petrovina pa varujeta skrbno svoje pravice. Te dni so jim odkazali drva iz gozda, prišli so, posekali drevesa in odpeljali. Dne 8. t. m. so šli v gozd sodec plemenite premoženjske občine Kurilovec, Nikola, Kocković, gozdar Unger iz Turopolja in dva žandarja. Gradičanci so mislili, da ocenjujejo škodo, da tako pridejo v posest gozda Kurilovčanje. Gradičanci so se zbrali in pognali sodeca in gozdarja ter ju nato pretepli. Drugi dan pridejo v Gradiče štirje žandarji, da odvedejo v zapor nekaj kmetov. Kmetje so se ostavili in bil je med njimi pravi poboj. Jednega kmeta je žandar dvakrat z bajonetom zabodel v nogo. Dva kmeta so žandarji ustrelili. Stvar se je naznanila državnemu pravdnistvu v Zagrebu.

— **Samomor.** V konjiški vojašnici v Budimpešti v sobi konjiškega poročnika Bele Emmerta se je ustrelila gledališka igralka Elizabeta Szekely, ki je imel z njo znanje. Ustrelila se je, ko jej je povedal, da jo zapusti.

— **Deček zatožen umora.** 12letni William Babbington v Greenpointu v Ameriki je pri vojaškem igranju ustrelil 10letnega tovariša s staro puško. Dečka so prijeli in je zatožen umoru. Staro puško so otroci našli v razpahi drvarnici, kamor jo je nekdo zagnal za nič vredno, a nihče ni mislil, da je nabita.

— **17 vojaških beguncev.** V Metzu je na božični večer 17 vojakov pobegnilo, ker jim niso hoteli dati dopusta za božične praznike.

— **Dva sleparja zaprli.** Na Dunaju zaprli so dva sleparja Italijana Lovata de Traviano in Petra de Rossi, ki sta na Dunaju, v Belemgradu, Budimpešti in Monakovem več ljudij osleparila. Posebno sta znala delavkam izvabiti njih zaslužek. V njiju stanovanju našli so mnogo denarja, ponarejene brade in različne obleke.

— **Samomor narednika.** V moravskem Schönbergu je narednik Dietrich v batalijonski pisarni streljal na četovodjo in korporala in potem sam sebe ustrelil. Korporal je bil takoj mrtev, četovodja je pa nevarno poškodovan.

— **Hannigan sloboden mož.** David Hannigan, kateri je zapelivca svoje sestre meseca junija m. l. ustrelil v Novem Jorku in bil po izreku porotnikov spoznan blaznim, ko je prouzročil ta zločin, na to oddan v državno blaznico v Poughkeepsie, je sedaj tudi od tam odpuščen. Zdravniki blaznice so se izrekli da je mož okreval, sodnik v Brown v Newburg ga pa odpustil. Hannigan je minoli pondeljek dospel k svoji družini, katera ga je prav srčno sprejela. Mož pravi, da je dušno in telesno okreval, ali videti mu je pri prvem pogledu da je mož zelo veliko terpel.